

Kruidtuinlaan 50
bus 165
B-1000 Brussel
T. +32 2 508 85 86
E-mail vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de dames en heren Voorzitters van de openbare
centra voor maatschappelijk welzijn

Heeft u vragen? Wenst u bijkomende inlichtingen? Raadpleeg
Primabook, de documentatieruimte
van de POD MI via <https://primabook.mi-is.be>.

Voor uitgebreidere informatie: stuur een e-mail naar de FrontOffice via
vraag@mi-is.be of neem contact met ons op via 02 508 85 86.

Datum: 26/01/2026

Onderwerp: Omzendbrief van alle procedurele regels met betrekking tot een steunaanvraag bij het OCMW

Mevrouw de voorzitter,

Mijnheer de voorzitter,

Opdat een persoon in aanmerking zou komen voor steun van het OCMW, moet eerst een steunaanvraag worden ingediend. Vervolgens moet die aanvraag worden behandeld en moet het OCMW een beslissing nemen. Het OCMW is tijdens deze procedure gehouden aan een aantal verplichtingen die een correcte behandeling van de steunaanvragen evenals de bescherming van de rechten van de aanvragers bij de behandeling van hun steunaanvraag moeten waarborgen. Daarnaast zorgen de procedures ervoor dat de aanvragen traceerbaar zijn, zodat eventuele controles op het goede verloop van de procedure kunnen worden uitgevoerd.

Deze omzendbrief is bedoeld om nogmaals te wijzen op alle procedurele verplichtingen bij de indiening, behandeling, beslissing en afsluiting van steunaanvragen, en de doelstelling van de wetgever bij elk van deze stappen uiteen te zetten.

Hoogachtend,

De Minister van Maatschappelijke Integratie,

Anneleen Van Bossuyt

Getekend

Inhoudsopgave

Wettelijke referenties	4
1. Indienen van een steunaanvraag bij het OCMW	4
1.1. Wie kan een steunaanvraag indienen?	4
1.1.1. Principe	4
1.1.2. Aanvraag door een derde	4
1.1.3. Problemen bij de identificatie van de persoon	4
1.1.4. Beperking: het registreren van de steunaanvraag is geen voorafname op de beslissing ten gronde5	
1.2. Nadere regels voor de indiening van de aanvraag	5
1.2.1. Principe	5
1.2.2. Verschil tussen steunaanvraag en vraag om informatie	6
1.3. Minstens tweemaal per week sociale zitdagen	7
1.4. De ondertekening van de steunaanvraag	8
1.5. De datum van de aanvraag: inschrijving in het register, ontvangstbevestiging en datum waarop de aanvraag van kracht wordt	9
1.5.1. Datum waarop de aanvraag van kracht wordt	9
1.5.2. Inschrijving van de aanvraag in het register	11
1.5.3. Ontvangstbevestiging voor de aanvrager	12
1.5.4. Conclusie: Concrete voorbeelden	14
1.6. Opeenvolgende aanvragen	15
1.7. Intrekking van de steunaanvraag door de aanvrager	16
2. Behandeling van de steunaanvraag door het OCMW	17
2.1. Sociaal onderzoek	17
2.2. Sociaal verslag en sociaal dossier	18
2.3. Termijnen voor de behandeling van aanvragen	18
2.3.1. Aanvangsdatum van de behandelingsstermijnen	19
2.3.2. Berekening van de termijnen voor de behandeling van de aanvraag	20
3. Het nemen van een beslissing door het OCMW	23
3.1. Het recht van de steunaanvrager om te worden gehoord voordat een beslissing wordt genomen	23
3.2. Het nemen van de beslissing door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn	24
3.3. Motivatie van de beslissing en juridische vermeldingen	25
3.4. Kennisgeving van de beslissing	27

3.4.1.	Kennisgeving van de beslissing van het OCMW	27
3.4.2.	Kennisgeving van de beslissing via de eBox	28
4.	Termijnen voor beroep tegen de beslissing.....	28
5.	Betaling in het geval van toekenning van het leefloon	29
6.	Afsluiting van de steunaanvraag.....	30

Wettelijke referenties

In deze omzendbrief wordt verwezen naar de volgende wettelijke bepalingen:

- De organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's (hierna 'organieke wet');
- De wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie (hierna 'RMI-wet');
- Het koninklijk besluit van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie (hierna 'KB RMI').
- De wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde

1. Indienen van een steunaanvraag bij het OCMW

1.1. Wie kan een steunaanvraag indienen?

1.1.1. Principe

Artikel 1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's bepaalt dat elke persoon recht heeft op maatschappelijke dienstverlening. De persoon hoeft bijgevolg niet handelingsbekwaam te zijn om ervoor in aanmerking te komen. Iedereen kan dus een aanvraag indienen bij het OCMW, ook al is men minderjarig, staat men onder bewindvoering of is men niet in het bezit van een identiteitsdocument ...

1.1.2. Aanvraag door een derde

Een persoon kan ook een steunaanvraag indienen namens een derde als die persoon hem daar schriftelijk opdracht toe heeft gegeven.¹

1.1.3. Problemen bij de identificatie van de persoon

Als de identiteit van de aanvrager onduidelijk is, bijvoorbeeld wanneer de aanvraag wordt ingediend via een ziekenhuis in naam van de patiënt en de volledige naam niet wordt vermeld of de naam verkeerd is gespeld, is het OCMW verplicht om de aanvraag te registreren² en verdere informatie in te winnen bij het ziekenhuis of de betrokken persoon. Het OCMW kan zich wenden tot de maatschappelijk assistent van het ziekenhuis om de ontbrekende gegevens te verkrijgen die nodig zijn voor de identificatie van de aanvrager of het gaat rechtstreeks naar het ziektebed van de patiënt om de betrokkene correct te identificeren.

Het OCMW is ook verplicht om een steunaanvraag te registreren zelfs als er geen officiële documenten zijn om de identiteit van de aanvrager te bewijzen. Bijvoorbeeld een persoon die zijn land is ontvlucht

¹ Art. 58, § 1 van de organieke wet en art. 18, § 2 van de RMI-wet.

² Zie punt 1.4 voor meer informatie over de ondertekening van de aanvraag.

die geen papieren heeft kunnen meenemen, het slachtoffer van een brand waarbij de papieren verloren zijn gegaan, een dakloze die niet langer persoonlijke bezittingen heeft,...

Als de aanvrager geen INSZ heeft, moet het OCMW een BIS-nummer aanmaken op basis van de door de aanvrager opgegeven informatie, namelijk minstens: naam, voornaam en geboortedatum. Meer informatie over de nadere regels en de voorwaarden voor het aanmaken van een BIS-nummer is terug te vinden in de [omzendbrief](#) over het aanmaken van een BIS-nummer door het OCMW.

1.1.4. Beperking: het registreren van de steunaanvraag is geen voorafname op de beslissing ten gronde

Er dient te worden aangestipt dat het registreren van een steunaanvraag een handeling is die op geen enkele manier vooruitloopt op de uiteindelijke beslissing van het OCMW. Als de persoon ondanks de inspanningen van het OCMW niet kan worden geïdentificeerd, of als de persoon niet voldoende identificatiegegevens verstrekt, kan het OCMW het sociaal onderzoek niet naar behoren uitvoeren, wat zal leiden tot een weigeringsbeslissing van het OCMW. Wij verwijzen in dit kader naar de [omzendbrief](#) van 3 mei 2024 over de principes inzake het verzamelen van informatie in het kader van het sociaal onderzoek door de OCMW's.

➤ **DOELSTELLING:** Aangezien OCMW-steun het laatste 'vangnet' is van de sociale zekerheid, is het essentieel dat de toegang ertoe zo ruim mogelijk is, waarbij het OCMW zich er wel van moet kunnen vergewissen dat de aanvrager ook echt de persoon is die de steun aanvraagt.

1.2. Nadere regels voor de indiening van de aanvraag

1.2.1. Principe

Een aanvraag indienen bij het OCMW moet gemakkelijk en toegankelijk zijn. Daarom kan de aanvraag op meerdere wijzen worden ingediend³:

- 1) schriftelijk: de schriftelijke aanvraag kan per post of per e-mail worden ingediend;
- 2) mondeling: de mondelinge aanvraag kan rechtstreeks bij het OCMW worden gedaan door de aanvrager of door een derde die hiervoor een schriftelijk en ondertekend mandaat heeft gekregen. De maatschappelijk assistent kan de betrokkene ook thuis bezoeken om de aanvraag in ontvangst te nemen wanneer de betrokkene niet persoonlijk naar het OCMW kan komen en geen derde heeft die namens hem of haar een aanvraag kan indienen;

³ Art. 58, § 1 van de organieke wet en art. 18, § 2 van de RMI-wet.

3) elektronisch via OCMW Online: sinds 2 juni 2025 kan iedereen in België een steunaanvraag indienen via OCMW Online⁴. Voor meer informatie, zie de [omzendbrief](#) van 28 mei 2025 over de indiending van een steunaanvraag met het elektronische formulier OCMW Online.

4) ambtshalve door het centrum: het OCMW kan ook een beslissing op eigen initiatief nemen (art. 18, § 1 RMI-wet) of een aanvraag ambtshalve behandelen (art. 18, § 2 RMI-wet). Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer het OCMW ervan in kennis wordt gesteld dat zijn tussenkomst vereist is (hoogdruingend: persoon in coma in het ziekenhuis), als de echtgenoot van de aanvrager onder het aan de aanvrager toegekende recht valt (voorbeeld: art. 2bis KB RMI), of wanneer het minderjarige kind meerderjarig wordt en het OCMW de situatie van het hele gezin opnieuw bekijkt.

1.2.2. Verschil tussen steunaanvraag en vraag om informatie

Deze omzendbrief is van toepassing op steunaanvragen en niet op vragen om informatie.

Hoe dan ook wordt ervan uitgegaan dat een persoon die zich tot het OCMW wendt, een steunaanvraag indient. Wel mag het OCMW ervan uitgaan dat er geen sprake is van een steunaanvraag wanneer het gaat om een eenvoudige vraag om informatie ("Kunt u mij dit document toelichten?"; "Bent u op dit adres gevestigd?"), of wanneer uit de omstandigheden duidelijk blijkt dat de persoon geen aanvraag wenst in te dienen, of dat de aanvraag niet binnen de opdrachten van het OCMW valt. Het OCMW moet in dat geval de persoon wel informatie verschaffen over de mogelijke manieren om een steunaanvraag in te dienen: schriftelijk, mondeling en elektronisch via OCMW Online.

Over zuiver informatieve vragen (bijvoorbeeld: welk document moet ik meenemen?) neemt het OCMW geen beslissing, aangezien het in dat geval niet om een steunaanvraag gaat die een beslissing door het OCMW vereist. Deze vragen mogen daarom ook niet in het register worden opgenomen en er moet geen ontvangstbevestiging worden overgemaakt. Daarom is het belangrijk om een onderscheid te maken tussen een louter informatieve vraag en een steunaanvraag. Deze omzendbrief behandelt enkel steunaanvragen.

Wanneer het OCMW iemands gegevens heeft geraadpleegd via de gegevensstromen van de KSZ, dan heeft het OCMW de behandeling van de aanvraag gestart en dus de steunaanvraag geregistreerd. Ter herinnering: het OCMW is alleen bevoegd om de gegevens van personen te raadplegen in het kader van zijn opdrachten inzake het sociaal onderzoek naar aanleiding van een bij het OCMW ingediende steunaanvraag. Hetzelfde geldt wanneer het OCMW zijn territoriale bevoegdheid afwijst, aangezien het in dat geval ook de behandeling van de aanvraag heeft opgestart en daarmee de steunaanvraag heeft geregistreerd. In beide gevallen kan de aanvraag niet worden beschouwd als een eenvoudige vraag om informatie, maar wel als een steunaanvraag. In dit verband herinneren we eraan dat het OCMW nooit kan weigeren een steunaanvraag te registreren op grond van het feit dat het niet territoriaal bevoegd zou zijn. In de regel moet het OCMW de aanvraag altijd registreren, vervolgens

⁴ <https://www.cpasonline.be/nl/index.html>

zijn territoriale bevoegdheid onderzoeken en, indien nodig, de aanvraag doorsturen naar het OCMW dat het territoriaal bevoegd acht⁵.

➤ **DOELSTELLING:** De doelgroep die de diensten van het OCMW nodig zou kunnen hebben, is groot en heterogeen. Daarom moet het voor iedereen, afhankelijk van zijn of haar situatie, mogelijk zijn een steunaanvraag in te dienen, die vervolgens door het OCMW wordt geregistreerd.

1.3. Minstens tweemaal per week sociale zitdagen

Het koninklijk besluit van 11 juli 2002⁶ bepaalt dat het centrum verplicht is om mondelinge aanvragen in ontvangst te nemen tijdens de zitdagen, op vaste dagen en minstens twee keer per week, waarvan de tijden in het centrum worden geafficheerd⁷. OCMW's die enkel de mogelijkheid bieden om een aanvraag op afspraak in te dienen, voldoen dus niet aan deze verplichting inzake zitdagen.

Het moet effectief om een onthaal gaan. Een eenvoudig loket waar mensen een afspraak kunnen maken, volstaat dus niet.

Bovendien moeten, in het geval van een uniek onthaalloket voor de gemeentelijke diensten en de OCMW-diensten, de uren van de sociale zitdagen van het OCMW duidelijk worden aangegeven en moet het principe van het beroepsgeheim voor de medewerkers van het OCMW volledig worden gerespecteerd.

De sociale zitdagen moeten minstens het volgende waarborgen:

- de zekerheid dat alle aanvragen op de zitdagen in aanmerking worden genomen tegen ontvangstbevestiging en met ondertekening van het register (zie punt 1.5.);
- de aanwezigheid van ten minste één maatschappelijk assistent, zodat de gebruiker een maatschappelijk assistent kan spreken;
- de mogelijkheid om een latere afspraak te maken.

De zitdagen impliceren echter niet automatisch:

- een volledig onderzoek van het dossier op het moment van de zitdag wanneer binnen een redelijke termijn een latere afspraak kan worden gemaakt, tenzij de aanvrager in een

⁵ Voor de inhoud van de regels inzake territoriale bevoegdheid wordt verwezen naar de [Gebruikersgids](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid en naar de [FAQ's](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid.

⁶ Art. 4 van het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

⁷ Art. 4 van het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

noodsituatie verkeert die onmiddellijke dringende steun vereist binnen de grenzen van het huishoudelijk reglement van het OCMW⁸.

Daarnaast moeten de aanvragen die buiten de zitdagen worden ingediend, worden opgenomen in het register (zie punt 1.6.) in overeenstemming met de procedure uiteengezet in artikel 58, § 1 en 2 van de organieke wet en artikel 18, § 2 en 3 van de RMI-wet, ongeacht de gekozen wijze van indiening.

➤ **DOELSTELLING:** De toegang tot het OCMW moet voor iedereen gewaarborgd zijn, ongeacht de digitale situatie van de persoon, om de niet-opname van rechten en diensten (non-take-up) tegen te gaan en noodsituaties het hoofd te bieden.

1.4. De ondertekening van de steunaanvraag

De schriftelijke aanvraag moet worden ondertekend door de aanvrager of door zijn gevolmachtigde indien de aanvrager hiertoe een volmacht heeft ondertekend⁹. De ondertekening mag handgeschreven of elektronisch gebeuren¹⁰.

Als de aanvraag elektronisch via OCMW Online wordt verzonden, staat de registratie in OCMW Online gelijk aan de ondertekening van de aanvraag¹¹.

Wanneer de aanvraag mondeling wordt gedaan tijdens een zitdag, tekent de aanvrager het register, wat geldt als ondertekening van de aanvraag¹².

Wanneer een ziekenhuis een aanvraag namens een patiënt indient, moet het verzoek daarom door de aanvrager worden ondertekend, behalve in het geval van medische onbekwaamheid. In dat geval moet de aanvraag vergezeld gaan van een medisch attest waaruit de onbekwaamheid blijkt. Een eenvoudige kennisgeving van opname in het ziekenhuis, zelfs als deze vergezeld is van een anamnese van de sociale dienst van het ziekenhuis en niet ondertekend is door de patiënt, wordt dus niet beschouwd als een steunaanvraag bij een OCMW.

⁸ Art. 28 van de organieke wet en art. 114 van het Vlaams decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

⁹ Art. 58, § 1 van de organieke wet en art. 18, § 2 van de RMI-wet.

¹⁰ De drie soorten handtekening erkend door artikel 8.1., 3° van het burgerlijk wetboek zijn:

- de gewone elektronische handtekening,
- de geavanceerde elektronische handtekening,
- de gekwalificeerde elektronische handtekening.

We stippen aan dat enkel de gekwalificeerde elektronische handtekening dezelfde rechtsgevolgen heeft als een handgeschreven handtekening (art. 2.2 van verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG).

¹¹ Art. 58, §1 van de organieke wet en art. 18, §2 van de RMI-wet.

¹² Art. 58, § 1 van de organieke wet en art. 18, § 2 van de RMI-wet.

Als de aanvraag niet ondertekend is, wordt ze toch als geldig ingediend beschouwd door een OCMW in de volgende situaties:

- de persoon is onbekwaam om de aanvraag te ondertekenen en deze onbekwaamheid wordt bewezen door een medisch attest;
- het OCMW behandelt het dossier ambtshalve omdat uit de omstandigheden blijkt dat de persoon een steunaanvraag wil indienen bij het OCMW of dat de situatie dat vereist;
- het OCMW heeft ermee ingestemd de aanvraag te behandelen. Bijvoorbeeld, de verzending van een kennisgeving van territoriale onbevoegdheid naar een ander OCMW of de raadpleging van de gegevens van de aanvrager via de stromen van de KSZ of Soctar, worden beschouwd als de behandeling van een aanvraag, zelfs als deze niet ondertekend is. (Cf. punt 1.2.2.).

➤ **DOELSTELLING:** Ervoor zorgen dat het OCMW er zeker van kan zijn dat de persoon het initiatief heeft genomen voor de aanvraag en dat de burger er zeker van kan zijn dat er geen aanvraag is ingediend buiten zijn medeweten.

1.5. De datum van de aanvraag: inschrijving in het register, ontvangstbevestiging en datum waarop de aanvraag van kracht wordt

1.5.1. Datum waarop de aanvraag van kracht wordt

De datum waarop de steunaanvraag van kracht wordt is in principe de datum waarop het OCMW de aanvraag ontvangt¹³.

Bij wijze van uitzondering bepaalt de wet dat wanneer het OCMW een nieuwe steunaanvraag wegens territoriale onbevoegdheid doorstuurt, de aanvraag niet van kracht wordt op de datum van verzending naar het tweede OCMW, maar op de datum van ontvangst van de aanvraag door het eerste OCMW¹⁴.

Evenzo, wanneer het OCMW een aanvraag ontvangt die is doorgestuurd door een andere instelling van de sociale zekerheid, is de aanvraag van kracht op de dag van indiening van de aanvraag bij de niet-bevoegde instelling¹⁵. De datum van indiening bij de niet-bevoegde instelling wordt bewezen door de datum van de poststempel in geval van een schriftelijke aanvraag, of door de datum van ontvangst bij die instelling.

Wanneer een OCMW een lopende steun intrekt wegens territoriale onbevoegdheid, wordt de steunaanvraag die via de verklaring van territoriale onbevoegdheid naar het tweede OCMW wordt gestuurd van kracht op de dag na de verzending van de kennisgeving van territoriale onbevoegdheid¹⁶.

¹³ Art. 21, §5 RMI-wet.

¹⁴ Art. 18, §4 RMI-wet. NB : Voor de inhoud van de regels inzake territoriale bevoegdheid wordt verwezen naar de [Gebruikersgids](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid en naar de [FAQ's](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid.

¹⁵ Art. 18, §6 RMI-wet en art. 9, 4de lid van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde.

¹⁶ Art. 18, §4 RMI-wet.

Het eerste OCMW blijft dus bevoegd om de aanvraag te onderzoeken totdat het zijn onbevoegdheidsverklaring heeft verzonden¹⁷.

Als de begunstigde zijn steunaanvraag zelf al heeft ingediend bij het nieuwe territoriaal bevoegde OCMW voordat het eerste OCMW de kennisgeving van onbevoegdheid verstuurt, is de aanvraag uiteraard van kracht vanaf de dag waarop de begunstigde zijn aanvraag bij dit tweede OCMW heeft ingediend. Het nieuwe territoriaal bevoegde OCMW kan de datum van de aanvraag dus niet opschorten op grond van het feit dat het geen kennisgeving van territoriale onbevoegdheid heeft ontvangen van het voorheen territoriaal bevoegde OCMW.

In geval van een schriftelijke aanvraag en wanneer het niet mogelijk is om de datum van ontvangst van de aanvraag vast te stellen of wanneer er onenigheid bestaat over deze datum, wordt de aanvraag van kracht op de datum van het poststempel of de verzenddatum van de e-mail.

Ten slotte, als de aanvraag ingediend wordt via het elektronische formulier op OCMW Online, specificeert de wet dat de aanvraag van kracht wordt:

- ✓ Op dezelfde dag indien ze wordt ingediend op een weekdag (zelfs buiten de kantooruren).
- ✓ Op de eerstvolgende werkdag als ze wordt ingediend op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag¹⁸.

Bij punt 1.5.4 vindt u concrete voorbeelden met betrekking tot de belangrijke data bij de behandeling van een steunaanvraag.

Hieronder, en in de bijlage bij deze omzendbrief, vindt u een overzichtstabel van deze data voor elk type aanvraag.

	DATUM WAAROP DE AANVRAAG VAN KRACHT WORDT
MONDELINGE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW, d.w.z.: - De dag waarop de persoon zich aanmeldt bij het OCMW, of - De dag waarop de maatschappelijk assistent de betrokkene thuis opzoekt om de aanvraag in ontvangst te nemen Art. 21, §5, eerste lid RMI-wet
SCHRIFTELIJKE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW <u>Opmerking:</u> wanneer het niet mogelijk is om de datum van ontvangst van de aanvraag vast te stellen of wanneer er onenigheid bestaat over deze datum, wordt de aanvraag van kracht op de datum van de poststempel. Art. 58, §1 OW en art. 18, §2 en 21, §5, eerste lid RMI-wet
ELEKTRONISCHE AANVRAAG VIA OCMW ONLINE	Dag van ontvangst bij het OCMW, d.w.z.: - Dag van verzending als de aanvraag tijdens de week wordt gedaan;

¹⁷ Voor de inhoud van de regels inzake territoriale bevoegdheid wordt verwezen naar de [Gebruikersgids](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid en naar de [FAQ's](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid.

¹⁸ Art. 21, § 5, eerste lid RMI-wet juncto art. 58, § 1, zesde lid organieke wet en art. 18, § 2, zesde lid RMI-wet.

	- Eerste werkdag daarna als de aanvraag wordt ingediend op een zaterdag, zondag of officiële feestdag
AMBTSHALVE AANVRAAG	Art. 58, §1 OW en art. 18, §2 en 21, §5, eerste lid RMI-wet De dag die het OCMW in zijn beslissing heeft vastgesteld. Art. 58, §1 OW en art. 18, §2 en 21, §5, derde lid RMI-wet
AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NAAR AANLEIDING VAN EEN KENNISGEVING VAN TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID VAN EEN ANDER OCMW	Dag van ontvangst bij het eerste OCMW Art. 58, §3 OW / art. 18, §4, tweede lid en art. 21, §5, tweede lid RMI-wet
AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NA STEUNINTREKKING DOOR EEN ANDER OCMW WEGENS TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID	Dag na verzending van de kennisgeving van territoriale onbevoegdheid Art. 58, §3 OW / Art. 18, §4, tweede lid en art. 21, §5, tweede lid RMI-wet
AANVRAAG DOORGESTUURD DOOR EEN ANDERE INSTELLING VAN SOCIALE ZEKERHEID	Dag waarop de aanvraag werd ingediend bij de niet-bevoegde instelling, namelijk de datum van de poststempel of bij gebrek hieraan de datum van ontvangst van de aanvraag. Art. 21, §6 RMI-wet / Art. 9, al. 4 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde

- **DOELSTELLING:** De datum van de aanvraag moet zeker zijn, omdat op basis daarvan berekend wordt wanneer de termijnen beginnen te lopen en wanneer de beslissing van kracht moet worden.

1.5.2. Inschrijving van de aanvraag in het register

Het OCMW moet alle aanvragen, ongeacht de manier waarop ze zijn ingediend of de aard ervan, chronologisch inschrijven in het register van aanvragen op de dag dat ze worden ontvangen¹⁹.

Specifieke voorbeelden van de belangrijkste aanvraagdata vindt u in sectie 1.5.4.

Hieronder, en in de bijlage bij deze omzendbrief, vindt u een overzichtstabel van deze data voor elk type aanvraag.

	DATUM VAN OPNAME IN HET OCMW-REGISTER
MONDELINGE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW, d.w.z.: - De dag waarop de persoon zich aanmeldt bij het OCMW, of - De dag waarop de maatschappelijk assistent de betrokkene thuis opzoekt om de aanvraag in ontvangst te nemen Art. 58, §1, tweede lid OW / Art. 18, §2, tweede lid RMI-wet

¹⁹ Art. 58, § 1 organieke wet en art. 18, § 2 RMI-wet.

SCHRIFTELIJKE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW Art. 58, §1 ^{er} , tweede lid OW/ Art. 18, §2, tweede lid RMI-wet
ELEKTRONISCHE AANVRAAG VIA OCMW ONLINE	Dag van ontvangst bij het OCMW, d.w.z. (twee mogelijkheden): - Ofwel automatische registratie door de software van het OCMW op de dag waarop de aanvraag is ingediend; - Ofwel handmatige registratie door het OCMW op de dag waarop het de aanvraag daadwerkelijk ontvangt, namelijk op dezelfde dag wanneer de aanvraag op een weekdag wordt ingediend, of de eerstvolgende werkdag wanneer de aanvraag in het weekend of op een feestdag wordt ingediend. Art. 58, §1, tweede en zesde lid OW / Art. 18, §2, tweede en zesde lid RMI-wet
AMBTSHALVE AANVRAAG	/
AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NAAR AANLEIDING VAN EEN KENNISGEVING VAN TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID VAN EEN ANDER OCMW	Dag van ontvangst bij het OCMW Art. 58, §1, tweede lid LO/ Art. 18, §2, tweede lid RMI-wet
AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NA STEUNINTREKKING DOOR EEN ANDER OCMW WEGENS TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID	Dag van ontvangst bij het OCMW Art. 58, §1, tweede lid LO/ Art. 18, §2, tweede lid RMI-wet
AANVRAAG DOORGESTUURD DOOR EEN ANDERE INSTELLING VAN SOCIALE ZEKERHEID	Dag van ontvangst bij het OCMW Art. 58, §1, tweede lid OW / Art. 18, §2, tweede lid RMI-wet

- **DOELSTELLING:** Het OCMW in staat stellen te garanderen dat de aanvragen chronologisch worden verwerkt en voorkomen dat sommige aanvragen sneller worden behandeld dan andere.

1.5.3. Ontvangstbevestiging voor de aanvrager

Als het OCMW een steunaanvraag ontvangt, levert het dezelfde dag nog een ontvangstbevestiging af aan de aanvrager²⁰.

Als een aanvraag wordt ingediend via OCMW Online, stuurt de software automatisch een officiële ontvangstbevestiging naar het e-mailadres van de aanvrager. Het OCMW hoeft dus geen extra ontvangstbevestiging te sturen. Het kan dit echter wel doen indien het dat wenst, maar de datum die op de officiële ontvangstbevestiging staat, is van toepassing.

Als de aanvrager zijn aanvraag schriftelijk indient, zal het OCMW zo snel mogelijk en ten laatste bij de eerste afspraak met het OCMW een ontvangstbewijs aan de aanvrager bezorgen waarop de datum

²⁰ Art. 18, § 3 RMI-wet en art. 58, § 2 organieke wet.

van ontvangst van de aanvraag vermeld staat. Het afleveren van een ontvangstbewijs aan de aanvrager op dezelfde dag dat de aanvraag bij het OCMW binnenkomt, is een middelenverbintenis en geen resultaatsverbintenis. Bij wijze van uitzondering is het immers soms onmogelijk om nog dezelfde dag een ontvangstbewijs af te leveren als de persoon niet is komen opdagen bij het OCMW op het moment van de aanvraag. Als het totaal onmogelijk is voor het OCMW om de betrokkene een ontvangstbevestiging te bezorgen, moet de ontvangstbevestiging bewaard worden in het sociaal dossier.

De ontvangstbevestiging bevat minstens de termijn voor het onderzoek van de aanvraag (30 dagen), de mogelijkheid om gehoord te worden door het OCMW en de verplichting voor de betrokkene om alle nieuwe feiten aan te geven die van invloed kunnen zijn op zijn rechten²¹.

Deze ontvangstbevestiging is een bewijs voor de aanvrager dat de aanvraag werd ingediend bij het OCMW en kan dus worden gebruikt in geval van de indiening van een beroep bij de arbeidsrechtbank. De datum van inschrijving van de aanvraag in het register en de datum van de ontvangstbevestiging zijn daarom in principe identiek.

Specifieke voorbeelden van de belangrijkste aanvraagdata vindt u in sectie 1.5.4.

Hieronder, en in de bijlage bij deze omzendbrief, vindt u een overzichtstabel van deze data voor elk type aanvraag.

	DATUM VAN ONTVANGSTBEVESTIGING
MONDELINGE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW, d.w.z.: - De dag waarop de persoon zich aanmeldt bij het OCMW, of - De dag waarop de maatschappelijk assistent de betrokkene thuis opzoekt om de aanvraag in ontvangst te nemen Art. 58, §2 OW / Art. 18, §3 RMI-wet
SCHRIFTELIJKE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW <u>Opmerking:</u> het ontvangstbewijs moet zo snel mogelijk en uiterlijk bij de eerste afspraak bij het OCMW aan de aanvrager worden afgeleverd. Art. 58, §2 OW / Art. 18, §3 RMI-wet
ELEKTRONISCHE AANVRAAG VIA OCMW ONLINE	Dag waarop de betrokkene de aanvraag heeft ingediend via het elektronisch formulier (automatische ontvangstbevestiging) Art. 58, §2 OW/ Art. 18, §3 RMI-wet
AMBTSHALVE AANVRAAG	/
AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NAAR AANLEIDING VAN EEN KENNISGEVING VAN TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID VAN EEN ANDER OCMW	Dag van ontvangst bij het OCMW Art. 58, §2 OW/ Art. 18, §3 RMI-wet

²¹ Art. 18, § 3 RMI-wet en art. 9, tweede lid van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het 'handvest' van de sociaal verzekerde.

AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NA STEUNINTREKKING DOOR EEN ANDER OCMW WEGENS TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID	Dag van ontvangst bij het OCMW Art. 58, §2 OW/ Art. 18, §3 RMI-wet
AANVRAAG DOORGESTUURD DOOR EEN ANDERE INSTELLING VAN SOCIALE ZEKERHEID	Dag van ontvangst bij het OCMW Art. 58, §2 OW / Art. 18, §3 RMI-wet

- **DOELSTELLING:** De aanvragers in staat stellen te beschikken over een bewijs dat hun aanvraag is ingediend en de maximale behandelingstermijn voor hun aanvraag te kennen.

1.5.4. Conclusie: Concrete voorbeelden

Voorbeeld 1: OCMW X ontvangt een nieuwe steunaanvraag tijdens zijn sociale zitdag van 03/06.

- ⇒ De datum van ontvangst van de aanvraag is 03/06, dat wil zeggen
- ✓ De aanvraag wordt in het register ingeschreven op 03/06
- ✓ De ontvangstbevestiging wordt afgegeven op 03/06
- ✓ De aanvraag wordt van kracht op 03/06

Voorbeeld 2: OCMW X ontvangt een nieuwe steunaanvraag tijdens zijn zitdag van 03/06. Het acht zichzelf niet territoriaal bevoegd en stuurt op 07/06 een kennisgeving van onbevoegdheid naar OCMW Y. Op dezelfde datum stelt het de aanvrager hiervan schriftelijk in kennis²². OCMW Y ontvangt de kennisgeving van onbevoegdheid op 10/06:

- ✓ OCMW X voert de aanvraag in het register in op 03/06
- ✓ OCMW X bezorgt de aanvrager op 03/06 een ontvangstbevestiging met datum 03/06.
- ✓ OCMW C stuurt de kennisgeving van territoriale onbevoegdheid naar OCMW Y binnen 5 dagen (in dit geval op 07/06)
- ✓ OCMW Y registreert de aanvraag op de dag van ontvangst, in dit geval op 10/06
- ✓ OCMW Y stuurt de aanvrager zo snel mogelijk, en ten laatste op de dag van de eerste afspraak bij het OCMW, een ontvangstbevestiging gedateerd op 10/06
- ✓ De aanvraag wordt van kracht op 03/06.

Voorbeeld 3: Een begunstigde ontvangt een leefloon van OCMW X. Op 21/03 informeert de betrokkene OCMW X over zijn verhuizing naar het grondgebied van OCMW Y. Op 10/04 stuurt OCMW X een kennisgeving van onbevoegdheid naar OCMW Y en stelt de aanvrager op dezelfde datum daarvan schriftelijk in kennis. Op 12/04 ontvangt OCMW Y de brief gedateerd op 10/04 (zoals blijkt uit de poststempel).

²² Art. 18, § 4 RMI-wet en art. 58, § 3 organieke wet.

- ✓ OCMW X blijft bevoegd tot en met 10/04 om de aanvraag te onderzoeken.
- ✓ OCMW Y voert de aanvraag in het register in op 12/04.
- ✓ OCMW Y stuurt de aanvrager zo snel mogelijk, en ten laatste op de dag van de eerste afspraak bij het OCMW, een ontvangstbevestiging gedateerd op 12/04.
- ✓ De aanvraag wordt van kracht bij OCMW Y op 11/04 (de dag na de verzending van de kennisgeving van territoriale onbevoegdheid door OCMW X).

Voorbeeld 4: Een begunstigde ontvangt een leefloon van OCMW X. Op 21/03 informeert de betrokkene OCMW X dat hij verhuist naar het grondgebied van OCMW Y. De begunstigde gaat op 01/04 naar de zitdag van OCMW Y. Op 10/04 stuurt OCMW X een kennisgeving van onbevoegdheid naar OCMW Y.

- ✓ OCMW Y voert de aanvraag in het register in op 01/04
- ✓ OCMW Y bezorgt de aanvrager op 01/04 een ontvangstbevestiging gedateerd op 01/04
- ✓ De aanvraag bij OCMW Y wordt van kracht op 01/04
- ✓ OCMW X blijft bevoegd tot en met 30/03 om de aanvraag te onderzoeken.

Voorbeeld 5: De aanvrager dient zijn aanvraag in via OCMW Online op zaterdag 01/06.

- ✓ De aanvraag wordt automatisch door de software van het OCMW geregistreerd op zaterdag 01/06, ofwel handmatig op 03/06 's ochtends.
- ✓ Een ontvangstbevestiging wordt automatisch verstuurd op zaterdag 01/06
- ✓ De aanvraag is van kracht op 03/06.

Voorbeeld 6: De aanvrager dient zijn aanvraag in via OCMW Online op donderdag om 20 uur.

- ✓ De aanvraag wordt automatisch door de software van het OCMW geregistreerd op donderdag om 20.00 uur, ofwel handmatig op vrijdagmorgen.
- ✓ Op donderdag wordt automatisch een ontvangstbevestiging verzonden.
- ✓ De aanvraag wordt van kracht op donderdag.

1.6. Opeenvolgende aanvragen

Het kan gebeuren dat een steunaanvrager twee opeenvolgende aanvragen indient bij eenzelfde OCMW.

Beide aanvragen moeten op de dag van ontvangst in het register worden ingeschreven en er moet op dezelfde dag een ontvangstbevestiging worden verstrekt.

Indien het OCMW nog geen beslissing heeft genomen over de eerste aanvraag, heeft het de mogelijkheid om beide aanvragen samen te voegen en tijdens de raad een beslissing te nemen over beide aspecten. In dat geval moeten beide aanvragen uiterlijk 30 dagen of 1 maand na ontvangst van

de eerste aanvraag aan de raad worden voorgelegd (zie punt 2.3.). In het andere geval moet het OCMW binnen de wettelijke termijn een beslissing nemen over elke aanvraag afzonderlijk.

Indien het OCMW al een beslissing heeft genomen over de eerste aanvraag, is het eveneens verplicht om deze nieuwe aanvraag in te schrijven, zelfs als die binnen de beroepstermijn van de eerste beslissing wordt ingediend. In dat geval onderzoekt het OCMW of er nieuwe elementen zijn en neemt het een beslissing over de nieuwe steunaanvraag, waarbij het in voorkomend geval noteert dat de eerste beslissing bevestigd is.

- **DOELSTELLING:** Het OCMW moet ervoor zorgen dat alle steunaanvragen, inclusief opeenvolgende aanvragen, op de meest rechtvaardige manier voor de aanvrager worden behandeld.

1.7. Intrekking van de steunaanvraag door de aanvrager

Het kan gebeuren dat de aanvrager, na het indienen van een steunaanvraag bij het OCMW, de aanvraag wenst in te trekken. Daar kunnen veel redenen voor zijn, bijvoorbeeld:

- er is iets veranderd in zijn situatie;
- nadat hij ervan op de hoogte werd gebracht dat het OCMW een sociaal onderzoek kan instellen naar de onderhoudsplichtigen, verkiest de aanvrager zijn aanvraag in te trekken;
- nadat hij op de hoogte is gebracht van de mogelijke gevolgen van de toekenning van de steun voor zijn verblijfsvergunning, verkiest de aanvrager zijn aanvraag in te trekken.

In dit geval bewaart de maatschappelijk werker een bewijs van de intrekking van de aanvraag door de betrokkene en beslist de eerstvolgende Raad voor Maatschappelijk Welzijn of zijn aangeduid orgaan de steun te weigeren op basis van de intrekking van de aanvraag door de steunaanvrager, of kennis te nemen van de intrekking van de aanvraag door de aanvrager. Deze beslissing wordt meegedeeld aan de aanvrager (cf. punt 3.4.).

- **DOELSTELLING:** Elke intrekking van een aanvraag door de aanvrager moet geregistreerd worden door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn om een arbitraire beslissing van de maatschappelijk werker of een misverstand te vermijden waarbij de begunstigde afstand doet van of geen toegang heeft tot rechten.

2. Behandeling van de steunaanvraag door het OCMW

2.1. Sociaal onderzoek

Het OCMW moet alle geregistreerde aanvragen behandelen, d.w.z. een standpunt innemen over zijn territoriale bevoegdheid en, indien nodig, een volledig sociaal onderzoek uitvoeren om het bestaan en de omvang van de staat van behoeftigheid vast te stellen, evenals de meest geschikte manier om deze aan te pakken²³.

De aanvraag beperkt het voorwerp van het sociaal onderzoek dat door het OCMW moet worden uitgevoerd niet. Het is de taak van het OCMW, en niet van de aanvrager, om te bepalen op welke eventuele steunmaatregelen de aanvrager aanspraak kan maken op basis van zijn individuele situatie. Het OCMW heeft ook een informatie- en adviesplicht ten aanzien van de betrokkenen²⁴.

Daarom is het vanuit procedureel oogpunt belangrijk dat de maatschappelijk werker de aanvrager kan ontmoeten en naar zijn situatie kan luisteren. Ter herinnering: het huisbezoek maakt deel uit van het sociaal onderzoek van het OCMW²⁵.

Dit sociaal onderzoek moet worden uitgevoerd door een maatschappelijk werker van het OCMW die in het bezit is van een diploma van maatschappelijk assistent, gediplomeerd verpleegkundige gespecialiseerd in gemeenschapsgezondheid, sociaal verpleegkundige, erkend door de gemeenschappen, of een van de diploma's die door de gemeenschappen worden erkend om de functie van maatschappelijk werker bij het OCMW in het betrokken taalgebied uit te oefenen²⁶.

Ter info, de principes voor de uitvoering van het sociaal onderzoek zijn uiteengezet in:

- de omzendbrief van 14 maart 2014 betreffende de minimumvoorwaarden voor het sociaal onderzoek in het kader van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en in het kader van de maatschappelijke dienstverlening door de O.C.M.W.'s die overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 april 1965 door de Staat terugbetaald wordt; en
- de omzendbrief van 3 mei 2024 over de principes inzake het verzamelen van informatie in het kader van het sociaal onderzoek door de OCMW's.

➤ **DOELSTELLING:** Dit onderzoek is nodig om de toekenningsvoorwaarden te controleren en om na te gaan of de persoon recht heeft op andere aanvullende bijstand dan die vermeld in zijn aanvraag.

²³ Art. 60, §1 van de organieke wet betreffende de OCMW's van 8 juli 1976 en art. 1 van het koninklijk besluit betreffende de minimumvoorwaarden van het sociaal onderzoek vastgesteld overeenkomstig artikel 19, §1, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

²⁴ Art. 60, §2 organieke wet en art. 17 RMI-wet.

²⁵ Voor meer informatie over het huisbezoek, zie punt 3.3 van de [omzendbrief](#) van 14 maart 2014 betreffende de minimumvoorwaarden voor het sociaal onderzoek.

²⁶ Art. 5 van het KB van 11/07/2002. Zie tevens de [omzendbrief](#) van 3 oktober 2025 betreffende de diploma's van maatschappelijk werkers en de bijlage bij deze omzendbrief met de lijst van diploma's die door de deelgebieden in de betrokken taalregio worden erkend.

2.2. Sociaal verslag en sociaal dossier

Een sociaal verslag en een sociaal dossier zijn het resultaat van het sociaal onderzoek door het OCMW. Bijgevolg moet het OCMW voor elke te behandelen aanvraag een sociaal dossier en een sociaal verslag opstellen²⁷. Het sociaal verslag bevat de essentiële gegevens die verzameld werden tijdens het sociaal onderzoek alsook het beslissingsvoorstel van de maatschappelijk assistent die belast is met het dossier. Het sociaal dossier is op zijn beurt het dossier dat alle documenten bevat die tot de beslissing hebben geleid of zullen leiden.

Er dient ook aan te worden herinnerd dat de bewijsstukken voor een beslissing over maatschappelijke dienstverlening verschillen van die voor een aanvraag voor het recht op maatschappelijke integratie, aangezien de toekenningsvoorwaarden niet dezelfde zijn. Het voorstel betreffende het recht op maatschappelijke integratie dan wel maatschappelijke dienstverlening moet dus specifiek worden verantwoord in het sociaal verslag (zie punt 3.3.).

Op aanvraag kan de begunstigde het sociaal verslag en het sociaal dossier met betrekking tot zijn steunaanvraag inkijken en er een kopie van krijgen²⁸. De [instructies](#) betreffende het recht op toegang tot het OCMW voor de materies die onder de bevoegdheid van de POD MI vallen, zijn beschikbaar op de POD MI website.

➤ **DOELSTELLING:** Het OCMW in staat stellen de behandeling, bewaking en controle van aanvragen te organiseren

2.3. Termijnen voor de behandeling van aanvragen

Het OCMW is verplicht de wettelijke termijnen die volgen op het indienen van een steunaanvraag na te leven, met name:

- in voorkomend geval zijn territoriale bevoegdheid betwisten binnen **5 kalenderdagen**²⁹;
- een beslissing nemen binnen **30 kalenderdagen**³⁰ **(voor maatschappelijke integratie) of 1 maand (voor maatschappelijke dienstverlening)**³¹ **volgend op de ontvangst van de aanvraag;**

De behandelingstermijn voor de aanvraag begint op **de datum van ontvangst** bij het OCMW.

²⁷ Zie de omzendbrief van 14 maart 2014 over de minimumvoorwaarden van het sociaal onderzoek vereist in het kader van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en in het kader van de maatschappelijke dienstverlening toegekend door de OCMW's en terugbetaald door de Staat overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 april 1965.

²⁸ Art. 4 van de GDPR.

²⁹ Art. 58, § 3 van de organieke wet van 8 juli 1976 en art. 18, § 4 van de RMI-wet

³⁰ Art. 21, § 1 van de RMI-wet.

³¹ Art. 71, tweede lid van de organieke wet.

In geval van laattijdige beslissing door toedoen van het OCMW zijn interesten verschuldigd vanaf de 46ste dag volgend op de indiening van de aanvraag³².

2.3.1. Aanvangsdatum van de behandelingstermijnen

Afgezien van de noodhulp die door de voorzitter van het OCMW wordt toegekend en de beslissing over territoriale onbevoegdheid binnen vijf dagen (zie punt 3.2.), , neemt het centrum zijn beslissing binnen dertig dagen (of één maand) na **ontvangst van de aanvraag**.

In afwijking van dit principe, wanneer het OCMW een kennisgeving van onbevoegdheid ontvangt (hetzij na ontvangst van een aanvraag bij een eerste OCMW, hetzij na de intrekking van de steun op grond van territoriale onbevoegdheid bij een vorig OCMW), bepaalt de wet dat het startpunt van de termijn de dag van doorzending van de eerste steunaanvraag door het eerste OCMW is³³. Hetzelfde geldt wanneer het OCMW een steunaanvraag ontvangt die is doorgestuurd door een andere, niet-bevoegde instelling van sociale zekerheid. De termijn gaat dan in op de dag waarop de steunaanvraag door de instelling is doorgestuurd³⁴.

Opgelet: dit betreft alleen het beginpunt van de termijn waarbinnen het OCMW zijn beslissing moet nemen. Wanneer het gaat om een nieuwe aanvraag die door een OCMW is ontvangen hetzij via een afwijzing van territoriale bevoegdheid, hetzij via de overdracht van de aanvraag door een andere instelling van sociale zekerheid, gaat de aanvraag namelijk in op de dag van ontvangst bij het eerste OCMW of de eerste instelling van sociale zekerheid (zie punt 1.5.1.).

Ter herinnering: de datum van ontvangst van een aanvraag die via OCMW Online wordt ingediend, is die van de dag zelf als de aanvraag op een weekdag wordt ingediend (zelfs buiten de kantooruren), en de eerstvolgende werkdag als de aanvraag op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag wordt ingediend (cf. 1.5.).

Wanneer het OCMW een aanvraag voor sociale uitkeringen ontvangt waarvoor het niet bevoegd is, stuurt het deze onverwijld door naar de bevoegde instelling van sociale zekerheid en stelt het de aanvrager hiervan op de hoogte³⁵.

In de volgende sectie vindt u concrete voorbeelden van de berekening van de behandelingstermijn voor aanvragen; in de bijlage bij dit overzicht vindt u een overzichtstabel van de belangrijke data voor elk type aanvraag.

³² Art.23, §2 RMI-wet.

³³ Art. 21, §1er, 2de lid RMI-wet.

³⁴ Art. 21, §1er, 2de lid RMI-wet.

³⁵ Art. 18, §5 RMI-wet en art. 9, 3de lid van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het "handvest" van de sociaal verzekerde.

	STARTDATUM VOOR BEHANDELINGSTERMIJN
MONDELINGE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW, d.w.z.: - De dag waarop de persoon zich aanmeldt bij het OCMW, of - De dag waarop de maatschappelijk assistent de betrokkene thuis opzoekt om de aanvraag in ontvangst te nemen Art. 71, tweede lid OW / Art. 21, §1, eerste lid
SCHRIFTELIJKE AANVRAAG	Dag van ontvangst bij het OCMW <u>Opmerking:</u> wanneer het niet mogelijk is om de datum van ontvangst van de aanvraag vast te stellen of wanneer er betwisting bestaat over deze datum, wordt de aanvraag van kracht op de datum van het poststempel. Art. 71, tweede lid OW / Art. 21, §1, eerste lid
ELEKTRONISCHE AANVRAAG VIA OCMW ONLINE	Dag van ontvangst bij het OCMW, d.w.z.: - Dag van verzending als de aanvraag tijdens de week is ingediend - Eerste werkdag daarna als de aanvraag wordt ingediend op een zaterdag, zondag of officiële feestdag Art. 71, tweede lid OW / Art. 21, §1, eerste lid RMI-wet
AMBTSHALVE AANVRAAG	/
AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NAAD NA KENNISGEVING VAN TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID VAN EEN OCMW	Dag van verzending van de kennisgeving van territoriale onbevoegdheid Art. 71, tweede lid OW / Art. 21, §1, tweede lid
AANVRAAG DOORGESTUURD NAAR HET OCMW NA STEUNINTREKKING DOOR EEN ANDER OCMW WEGENS TERRITORIALE ONBEVOEGDHEID	Dag van verzending van de kennisgeving van territoriale onbevoegdheid Art. 71, tweede lid OW / Art. 21, §1, tweede lid
AANVRAAG DOORGESTUURD DOOR EEN ANDERE INSTELLING VAN SOCIALE ZEKERHEID	Datum van verzending van de kennisgeving van onbevoegdheid van de instelling van sociale zekerheid Art. 21, §1, tweede lid RMI-wet

In de volgende sectie vindt u concrete voorbeelden van de berekening van de behandelingstermijn voor een steunaanvraag; Hierboven, en in de bijlage bij deze omzendbrief, vindt u een overzichtstabel van deze data voor elk type aanvraag.

2.3.2. Berekening van de termijnen voor de behandeling van de aanvraag

Bij de berekening van de termijnen moet rekening worden gehouden met drie regels:

- De termijn begint altijd te lopen op de dag na de handeling die de termijn doet ingaan (d.w.z. het beginpunt van de termijn zoals beschreven in punt 2.1.1.) en eindigt om middernacht op de deadline³⁶;
- De 'kalender'-termijn omvat alle dagen, inclusief zaterdagen, zondagen en feestdagen³⁷;
- Een in maanden of in jaren uitgedrukte termijn wordt gerekend van de zoveelste tot de dag vóór de zoveelste³⁸. De zoveelste tot de dag vóór de zoveelste betekent dat de termijn begint op de dag na de dag waarop het document is betekend (die dag = de zoveelste) en eindigt op de dag vóór de zoveelste de volgende maand. Bijvoorbeeld: een persoon meldt zich op 15 januari bij het OCMW. De “zoveelste” is de volgende dag, dus 16 januari. De volgende zoveelste is 16 februari. De dag vóór de volgende zoveelste is dus 15 februari. De termijn eindigt in dit geval op 15 februari om middernacht ;
- Als de deadline op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag valt, wordt de deadline verlengd tot de volgende werkdag³⁹.

Voorbeeld 1:

De aanvraag wordt ontvangen tijdens de zitdag op vrijdag 31/05.

- ➔ Het beginpunt van de termijn is de ontvangst van de aanvraag op vrijdag 31/05. De termijn begint dus te lopen op de volgende dag, zaterdag 01/06 (dag 1 van de termijn) en eindigt:
- Territoriale bevoegdheid: op woensdag 05/06 om middernacht (dag 5 van de termijn)
 - Het nemen van een beslissing:
 - In RMI : op maandag 01/07 om middernacht (aangezien dag 30 van de termijn op zondag 30/06 valt, verschuift de deadline naar de volgende werkdag.
 - In maatschappelijke hulp : op maandag 01/07 om middernacht. De zoveelste is de eerste dag waarop de termijn ingaat, namelijk 01/06. Aangezien de dag vóór de volgende zoveelste zondag 30/06 is (de dag vóór 01/07), wordt de vervaldatum uitgesteld tot de eerstvolgende werkdag.

Voorbeeld 2 :

De aanvraag wordt ontvangen in OCMW X tijdens de zitdag op maandag 03/06.

- ➔ Het beginpunt voor de behandeling van de aanvraag is de ontvangst van de aanvraag, dus maandag 03/06. De termijn begint dus te lopen op de dag na die dag, met name op dinsdag 04/06 (dag 1 van de termijn):

³⁶ Art. 52, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek.

³⁷ Art. 52, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek.

³⁸ Art. 54 van het Gerechtelijk Wetboek.

³⁹ Art. 53 van het Gerechtelijk Wetboek.

- Als OCMW X zijn territoriale bevoegdheid niet betwist, de termijn voor het nemen van een beslissing is :
 - o In RMI : op woensdag 03/07 om middernacht (dag 30 van de termijn).
 - o In maatschappelijke hulp : op woensdag 03/07 om middernacht. De zoveelste is namelijk dinsdag 04/06 (eerste dag van de termijn). De volgende zoveelste is 04/07. De dag vóór de volgende zoveelste is dus 03/07.
- Als OCMW X zijn territoriale bevoegdheid betwist:
De termijn van 5 dagen voor het versturen van zijn kennisgeving naar OCMW Y eindigt op maandag 10/06 om middernacht (aangezien dag 5 van de termijn op zaterdag 08/06 valt, wordt de deadline verschoven naar de volgende werkdag). Het OCMW moet de aanvrager binnen dezelfde periode ook schriftelijk op de hoogte brengen⁴⁰;
- Als OCMW Y zijn territoriale bevoegdheid niet betwist:
De termijn van 30 dagen waarbinnen OCMW Y een beslissing moet nemen, eindigt 30 dagen nadat de aanvraag door OCMW X werd doorgestuurd. In ons voorbeeld heeft OCMW X zijn kennisgeving verstuurd op 10 juni => de termijn voor de behandeling van de aanvraag begint de volgende dag te lopen, met name op dinsdag 11 juni en eindigt op woensdag 10 juli. Opgelet: zijn beslissingstermijn loopt vanaf de datum van de aanvraag, met name 3 juni, en niet 10 juni (cf. punt 1.5.1.).

Voorbeeld 3: De aanvrager dient zijn aanvraag in via OCMW Online op zaterdag 01/06.

- ➔ Het beginpunt van de termijn is de wettelijke 'datum van ontvangst' bij het OCMW, met name de eerstvolgende werkdag als de aanvraag in het weekend of op een feestdag wordt ingediend. De ontvangstdatum in dit geval is maandag 03/06. De termijn begint dus te lopen op de dag na die dag, met name op dinsdag 04/06 (dag 1 van de termijn) en eindigt:
 - Territoriale bevoegdheid: op maandag 10/06 om middernacht (aangezien dag 5 van de termijn op zaterdag 08/06 valt, wordt de deadline verschoven naar de volgende werkdag).
 - Nemen van een beslissing: op woensdag 03/07 om middernacht (= dag 30 van de termijn in RMI en dag vóór de volgende zoveelste in maatschappelijke hulp).

➤ **DOELSTELLING:** Ervoor zorgen dat de termijnen voor de behandeling beginnen te lopen op een zekere datum en dat aanvragers weten wanneer ze een antwoord op hun aanvraag zullen ontvangen.

⁴⁰ Art. 18, § 4 RMI-wet en art 58, § 3 organieke wet.

3. Het nemen van een beslissing door het OCMW

3.1. Het recht van de steunaanvrager om te worden gehoord voordat een beslissing wordt genomen

Het recht om gehoord te worden is een procedurele garantie die elke persoon die dat wenst, de kans biedt om door de overheid gehoord te worden voordat er een beslissing wordt genomen die hem aangaat.

Het recht om gehoord te worden zoals voorzien in de wetgeving wordt verzekerd voor alle aanvragers bij het OCMW⁴¹.

Het recht om te worden gehoord moet worden vermeld in de ontvangstbevestiging die aan de aanvrager wordt gegeven⁴² (cf. 1.5.3.).

Het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie bepaalt dat de aanvrager tijdens het onderzoek ook schriftelijk dient te worden ingelicht over de mogelijkheid die hij heeft gehoord te worden vooraleer de beslissing over hem genomen wordt⁴³. De informatie over het recht om gehoord te worden moet uitdrukkelijk en in begrijpelijke taal worden verstrekt. De mededeling vermeldt ook uitdrukkelijk de mogelijkheid voor de aanvrager om zich te laten bijstaan of vertegenwoordigen door een persoon van zijn keuze tijdens zijn hoorzitting. Indien de aanvrager schriftelijk de wil uitdrukt om gehoord te worden, deelt het centrum hem de plaats en het tijdstip mee waarop hij zal gehoord worden⁴⁴.

Hoewel de verplichtingen om het recht om gehoord te worden te vermelden in het ontvangstbewijs en om de aanvrager schriftelijk op de hoogte te brengen van dit recht tijdens het onderzoek niet specifiek voorzien zijn in de regelgeving betreffende het recht op maatschappelijke dienstverlening, is het OCMW toch verplicht om de aanvrager op de hoogte te brengen van dit recht in overeenstemming met artikel 60ter van de organieke wet. Om de aanvrager in staat te stellen dit recht effectief uit te oefenen en om een gelijke behandeling van alle steunaanvragers bij het OCMW te garanderen, raadt de POD MI de OCMW's aan om de hierboven beschreven procedures ook toe te passen op alle steunaanvragers, behalve wanneer de informatie niet kan worden verstrekt door een gebrek aan contact of adres.

Een proces-verbaal van de hoorzitting vormt een element dat bij het sociaal onderzoek kan worden gevoegd.

Als de aanvrager niet persoonlijk kan worden gehoord, moet het OCMW dit recht kunnen waarborgen en mag het niet automatisch eisen dat de persoon zich laat vertegenwoordigen door een derde. Het

⁴¹ Art. 20 RMI-wet en art. 60ter van de organieke wet.

⁴² Art. 18, § 3 RMI-wet.

⁴³ Art. 7 van het KB RMI.

⁴⁴ Id.

OCMW moet een zekere mate van flexibiliteit aan de dag leggen, binnen de grenzen van wat mogelijk en redelijk is.

Zo kan het OCMW in het geval van een verzoek om gehoord te worden van een gedetineerde een hoorzitting via elektronische weg (videoconferentie) niet weigeren, tenzij het OCMW aantoont dat dit onmogelijk op een redelijke manier kan worden georganiseerd (bijvoorbeeld gezien de tijdstippen waarop de gedetineerde toegang heeft tot het internet, als dit enkel op zondag om 20 uur is of in het weekend). In dit geval moet het OCMW een alternatief voorstellen (bijvoorbeeld de persoon vragen om zich te laten vertegenwoordigen).

➤ **DOELSTELLING:** De aanvrager in staat stellen gehoord te worden door de Raad en zijn situatie uit te leggen, maar ook om met het orgaan met beslissingsbevoegdheid van gedachten te wisselen over de beslissing die in zijn situatie moet worden genomen.

3.2. Het nemen van de beslissing door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn

Over elke aanvraag die bij het OCMW wordt ingediend, moet binnen dertig dagen of binnen de maand na de ontvangst van de aanvraag bij het OCMW een beslissing worden genomen (cf. punt 2.3.) door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn of een daartoe aangewezen orgaan. De beslissing kan ondertekend worden met een gekwalificeerde elektronische handtekening, die dezelfde rechtsgevolgen heeft als een handgeschreven handtekening (zie tevens punt 1.4.).

In het geval van een beslissing inzake territoriale onbevoegdheid⁴⁵ of een beslissing tot toekenning van dringende maatschappelijke dienstverlening zoals voorzien in het huishoudelijk reglement van het OCMW⁴⁶, kan de beslissing genomen worden door de voorzitter, die verantwoordelijk is voor het voorleggen van zijn beslissing aan de Raad of het bevoegde orgaan tijdens zijn eerstvolgende vergadering, met het oog op de bekrachtiging ervan en dit steeds binnen de 30 dagen of één maand na aanvraag van de steunverlening.

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn of het aangewezen orgaan baseert zijn beslissing met name op het voorstel voor een beslissing dat de maatschappelijk assistent die belast is met het dossier heeft geformuleerd, en die is opgenomen in het sociaal verslag⁴⁷.

De beslissing moet in principe rechtsgeldig worden op de datum waarop de steunaanvraag bij het OCMW wordt ontvangen⁴⁸. Uitzonderlijk kan het OCMW de rechtsgeldigheid van de beslissing met

⁴⁵ Art. 58, §3 organieke wet en art. 18n §4 RMI-wet. Voor de inhoud van de regels inzake territoriale bevoegdheid wordt verwezen naar de [Gebruikersgids](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid en naar de [FAQ's](#) over de regels inzake territoriale bevoegdheid.

⁴⁶ Art. 28 organieke wet, art. 114 van het Vlaams Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017.

⁴⁷ Art. 60§1, eerste lid van de organieke wet.

⁴⁸ Art. 21, §5 LDIS.

terugwerkende kracht laten gelden⁴⁹. Wanneer het OCMW ambtshalve een beslissing neemt, bepaalt het in zijn beslissing de datum waarop deze beslissing van kracht wordt.

De beslissing van het OCMW moet geïndividualiseerd en nominatief zijn. Dit betekent dat wanneer het OCMW een beslissing neemt om een leefloon van categorie 3 toe te kennen aan een koppel, de beslissing voor elk van hen afzonderlijk moet worden genomen, met vermelding van de voorwaarden waaronder het recht voor elk van hen (bijvoorbeeld een verplicht GPMI, het aantal dagen dat in het buitenland wordt doorgebracht, enz.). De twee beslissingen mogen in één brief aan beide namen worden geadresseerd als ze duidelijk van elkaar onderscheiden en geïndividualiseerd zijn.

Bovendien is het OCMW verplicht om een nieuwe beslissing (herziening) te nemen bij een wijziging in de omstandigheden die een impact hebben op de rechten van de persoon, een wijziging in het recht door een wettelijke of reglementaire bepaling, een juridische of materiële vergissing van het centrum of een verzuim, onvolledige en onjuiste verklaringen van de persoon⁵⁰.

Wanneer het toegekende leefloon bijvoorbeeld wordt gewijzigd (verandering van inkomen waarmee rekening moet worden gehouden bij de berekening van het leefloon), is een nieuwe beslissing vereist. Dit is het geval wanneer de beroepsinkomsten wisselend zijn, en de Raad elke maand moet beslissen over het leefloonbedrag en dit specificeren in de motivering⁵¹ (cf. ook punten 3.3. en 4.). In geval van een automatische indexering van het bedrag van het leefloon hoeft het OCMW geen nieuwe beslissing te nemen als er geen andere factoren zijn die het toegekende bedrag beïnvloeden, aangezien deze indexering geen impact heeft op de berekening van de middelen.

Minstens één keer per jaar onderzoekt het OCMW of de voorwaarden om in aanmerking te komen nog steeds vervuld zijn en bijgevolg of er een herziening van de beslissing nodig is⁵².

➤ **DOELSTELLING:** Na het sociaal onderzoek zal de maatschappelijk assistent de meest geschikte steun voor de situatie voorstellen, maar alleen de Raad (of een aangewezen orgaan) is bevoegd om de beslissing te nemen gezien zij de verantwoordelijke instantie zijn.

3.3. Motivatie van de beslissing en juridische vermeldingen

Elke beslissing van het OCMW moet schriftelijk gebeuren en gemotiveerd zijn⁵³. Deze motivering moet afdoende zijn en moet zowel betrekking hebben op de juridische als op de feitelijke elementen die aan de beslissing ten grondslag liggen⁵⁴. Wanneer de beslissing betrekking heeft op een geldsom, moet ze

⁴⁹ We verwijzen naar het geval van het leefloon in bepaalde uitzonderlijke gevallen (zie punt 4.7. van de algemene omzendbrief van 18 maart 2024 over het RMI), of nog de toekenning van medische hulp of dringende medische hulp voor zorg die werd verleend vóór de steunaanvraag.

⁵⁰ Art. 22, § 1 RMI-wet.

⁵¹ Art. 21, § 2 RMI-wet.

⁵² Art. 22, § 1, derde lid.

⁵³ Art. 62bis van de organieke wet en art. 21, § 2 RMI-wet.

⁵⁴ Art. 21, § 2 RMI-wet.

het toegekende bedrag vermelden, alsook de wijze van berekening van dit bedrag⁵⁵. In het geval van het leefloon en maatschappelijke dienstverlening die equivalent is aan het leefloon, moeten de berekeningsmethode en de frequentie van de betalingen worden gespecificeerd⁵⁶.

De aanvrager moet op een begrijpelijke manier inzicht kunnen krijgen in de redenen waarom de steun hem is geweigerd of toegekend. De motivering wordt daarom aangepast aan elke individuele situatie.

Het OCMW is ook verplicht om in zijn beslissing het volgende te vermelden⁵⁷:

- 1° de mogelijkheid om bij de bevoegde rechtbank een beroep in te stellen;
- 2° het adres van de bevoegde rechtbank;
- 3° de termijn om een beroep in te stellen en de wijze waarop dit moet gebeuren;
- 4° de inhoud van de artikelen 728 en 1017 van het Gerechtelijk Wetboek;
- 5° de refertes van het dossier en van de dienst en de maatschappelijk assistent die het dossier beheert;
- 6° de mogelijkheid om opheldering te verkrijgen omtrent de beslissing bij de dienst die het dossier beheert;
- 7° het feit dat het instellen van een beroep bij de arbeidsrechtbank de uitvoering van de beslissing niet schorst;
- 8° in voorkomend geval, de periodiciteit van de betaling.

Als de wettelijke vermeldingen niet in de beslissing zijn opgenomen, beginnen de termijnen voor het instellen van beroep tegen de beslissing niet te lopen (zie punt 3.4.1.).

Er moet ook aan worden herinnerd dat de beslissing over (aanvullende) maatschappelijke dienstverlening een andere beslissing is dan de beslissing over het recht op maatschappelijke integratie. Aangezien de toekenningsvoorwaarden niet identiek zijn, vereist elk van deze beslissingen immers een eigen motivering. De twee beslissingen mogen worden opgenomen in één brief als ze duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn.

➤ **DOELSTELLING:** Aanvragers in staat stellen de redenen te kennen waarom de steun werd toegekend of geweigerd en hen informeren over hun recht om beroep aan te tekenen tegen de beslissing van het OCMW.

⁵⁵ Art. 21, § 2 RMI-wet en art. 13 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het 'handvest' van de sociaal verzekerde.

⁵⁶ Art. 21, § 2 RMI-wet.

⁵⁷ Art. 21, § 3 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

3.4. Kennisgeving van de beslissing

3.4.1. Kennisgeving van de beslissing van het OCMW

Wanneer het OCMW zijn territoriale bevoegdheid betwist, neemt de Voorzitter een beslissing van territoriale onbevoegdheid die op de volgende vergadering van de Raad of van het daartoe bevoegde orgaan wordt bekrachtigd (cf. punt 3.2.). De beslissing over territoriale onbevoegdheid moet binnen 5 kalenderdagen worden genomen en de aanvrager moet binnen dezelfde periode⁵⁸ schriftelijk ervan op de hoogte worden gebracht. Deze kennisgeving kan per post naar de aanvrager worden gestuurd, of per e-mail, als de aanvrager ermee heeft ingestemd om zijn kennisgevingen elektronisch te ontvangen⁵⁹. Hij kan ook in kennis worden gesteld via de eBox (zie punt 3.4.2.).

Wanneer het OCMW een steunaanvraag ontvangt voor een vorm van steun waarvoor het niet bevoegd is, stuurt het deze onverwijld door naar de bevoegde instelling van sociale zekerheid en stelt het de aanvrager hiervan op de hoogte⁶⁰.

Als het OCMW zijn bevoegdheid niet heeft betwist, moet de beslissing van het OCMW over de steunaanvraag binnen 8 kalenderdagen vanaf de datum van de beslissing⁶¹ naar de aanvrager worden gestuurd op één van de volgende drie manieren, naar keuze van het OCMW:

- Per aangetekende brief
- Per elektronisch aangetekend schrijven via de eBox
- Door persoonlijke overhandiging tegen ontvangstbewijs

De kennisgeving van de beslissing is bedoeld om de aanvrager op de hoogte te brengen van de beslissing van het OCMW. Het OCMW mag één enkele brief met meerdere beslissingen versturen - bijvoorbeeld de beslissing over het leefloon en de beslissing over aanvullende maatschappelijke dienstverlening, of verschillende beslissingen gericht aan meerdere personen binnen hetzelfde gezin in één brief -, zolang de beslissingen met betrekking tot elk van deze vormen van bijstand en deze personen afzonderlijk genomen en gemotiveerd worden (cf. 3.2. en 3.3).

Als er zich situaties voordoen waarin de aanvrager geen vast adres heeft om post naartoe te sturen, of geen identiteitskaart heeft en dus geen aangetekende brief kan afhalen op het postkantoor, zal het OCMW alles eraan doen om ervoor te zorgen dat de aan de aanvrager gerichte beslissing hem wordt meegedeeld, met behulp van de middelen die tot zijn beschikking staan (telefoon, e-mail, persoonlijke overhandiging, enz.). De kennisgeving is vooral bedoeld om de geadresseerde te informeren over de beslissing waarop de kennisgeving betrekking heeft.

⁵⁸ Art. 58, § 3 organieke wet en art. 18, § 4 RMI-wet.

⁵⁹ Art. 1.5. van het Burgerlijk Wetboek.

⁶⁰ Art. 18, §5 RMI-wet en art. 9, 3de lid van de wet van 11 april 1995 tot invoering van een handvest van de sociaal verzekerde.

⁶¹ Art. 62bis organieke wet en art. 21, § 4 RMI-wet. Zie punt 2.1.2 voor de regels voor de berekening van de termijnen.

Het bewijs dat de beslissing door het OCMW binnen 8 kalenderdagen werd verstuurd, wordt geleverd door de poststempel, door de elektronische verzending of door het ontvangstbewijs⁶².

➤ **DOELSTELLING:** Ervoor zorgen dat de aanvrager op de hoogte is van het antwoord en dat het OCMW weet dat er geen beroep meer kan worden aangetekend tegen zijn beslissing na de periode van 3 maanden (rechtszekerheid).

3.4.2. Kennisgeving van de beslissing via de eBox

Sinds 21 april 2024 voorziet de wet uitdrukkelijk in de mogelijkheid voor OCMW's om elektronische aangetekende zendingen via de eBox te gebruiken om hun beslissingen te verzenden⁶³.

Dit is een mogelijkheid voor het OCMW, geen verplichting. Ook staat het alle burgers vrij om hun eBox-account op elk gewenst moment te activeren of deactiveren. De kennisgeving via de eBox is dus een keuze van zowel het OCMW als de burger.

Meer informatie over het gebruik van de eBox is beschikbaar in het [Informatiedocument over het gebruik van de eBox](#).

Ter herinnering: de gekwalificeerde elektronische handtekening kan worden gebruikt in elektronische aangetekende post en heeft dezelfde rechtsgevolgen als een handgeschreven handtekening (zie punt 1.4.).

4. Termijnen voor beroep tegen de beslissing

De beroepstermijn van drie maanden voor de aanvrager om de beslissing aan te vechten, gaat in op de datum van de kennisgeving van de beslissing van het OCMW⁶⁴.

Het bewijs dat de beslissing door het OCMW binnen 8 kalenderdagen werd verstuurd, wordt geleverd door de poststempel of door de elektronische verzending. De beroepstermijn van 3 maanden om de beslissing aan te vechten begint pas te lopen vanaf de dag waarop de aanvrager kennis heeft kunnen nemen van de beslissing, en niet vanaf de datum waarop de brief door het OCMW werd verstuurd⁶⁵. De kennisgeving moet daarom worden geacht te hebben plaatsgevonden op de dag waarop de geadresseerde kennis heeft genomen van de brief, d.w.z. op de datum waarop de brief naar alle waarschijnlijkheid door de postbode bij de geadresseerde thuis is aangeboden, ongeacht de datum

⁶² Art. 62bis van de organieke wet en art. 21, § 4 RMI-wet.

⁶³ Art. 62bis van de organieke wet en art. 21, § 4 RMI-wet, zoals gewijzigd door de wet van 29 februari 2024 tot wijziging van diverse wetten tot instelling van een wettelijk kader voor de elektronische uitwisseling tussen de OCMW's en de burgers en tot invoering van diverse verplichtingen voor OCMW's met betrekking tot de behandeling van een steunaanvraag.

⁶⁴ Art. 71 van de organieke wet en art. 47, § 1 RMI-wet.

⁶⁵ Arrest van het Grondwettelijk Hof van 15 maart 2006, nr. 43/2006.

waarop de geadresseerde de brief eventueel op het postkantoor heeft opgehaald⁶⁶. De aanvrager heeft dus vanaf dat moment 3 maanden de tijd om beroep aan te tekenen tegen de beslissing van het OCMW⁶⁷.

Als er binnen de vereiste termijn geen beslissing is genomen of geen kennisgeving aan de aanvrager is gedaan, gaat de periode van 3 maanden pas in op de datum waarop de aanvrager vaststelt dat er geen beslissing is genomen⁶⁸.

Als de juridische vermeldingen niet zijn opgenomen in de beslissing die aan de aanvrager wordt bezorgd, beginnen de beroepstermijnen niet te lopen⁶⁹.

5. Betaling in het geval van toekenning van het leefloon

Het OCMW moet de eerste betaling verrichten binnen vijftien dagen na de beslissing. De andere betalingen gebeuren per week, per veertien dagen of per maand naar keuze van het centrum, zoals bepaald in de beslissing⁷⁰. De uitbetaling van het toegekende leefloon gebeurt op een vaste datum of dag, hetzij door middel van een postassignatie waarvan het bedrag betaalbaar is ten huize en in handen van de gerechtigde⁷¹, hetzij door een circulaire cheque, hetzij door een overschrijving. In het belang van de begunstigde, dat naar behoren wordt aangetoond in de beslissing, kan het centrum ook rechtstreeks betalen aan de betrokkene⁷².

Bij laattijdige betaling brengt het leefloon van rechtswege intrest op vanaf de datum waarop het opeisbaar wordt, zijnde de zestiende dag volgend op de beslissing⁷³.

Indien de betrokkene recht heeft op een leefloon categorie 3 en samenwoont met een echtgenoot of partner die onder dat recht valt, wordt het leefloon voor de ene helft uitbetaald aan de begunstigde en voor de andere helft aan de echtgenoot of partner. Om reden van billijkheid mag een andere verdeling toegepast worden⁷⁴.

Indien een van beide partners niet of niet langer voldoet aan de voorwaarden, neemt het OCMW een beslissing tot weigering/intrekking ten aanzien van die persoon en is er geen gespreide betaling, maar gebeurt de betaling integraal aan diegene die wel voldoet aan de voorwaarden.

⁶⁶ Punt B.11. van het arrest.

⁶⁷ Art. 71 van de organieke wet en art. 47, § 1 RMI-wet.

⁶⁸ Id.

⁶⁹ Art. 47, § 3 RMI-wet en art. 14 van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het 'handvest' van de sociaal verzekerde.

⁷⁰ Art. 23, § 1 RMI-wet.

⁷¹ Let wel: vanaf 1 januari 2026 zal Bpost geen betalingen meer kunnen uitvoeren via postassignatie.

⁷² Art. 36 van het KB RMI.

⁷³ Art. 23, § 2 RMI-wet.

⁷⁴ Art. 36, derde lid KB RMI.

Opschorting van betaling is wettelijk geregeld en is alleen mogelijk bij een verblijf van meer dan 4 weken in het buitenland gedurende het kalenderjaar⁷⁵, bij een sanctie⁷⁶ en tijdens de periode van plaatsing⁷⁷. Bijgevolg kan het OCMW de betaling van de steun niet opschorten in de periode waarin het de informatie verkrijgt die nodig is om het leefloon te handhaven of te berekenen. Het OCMW moet het leefloon betalen zoals vermeld in de laatste beslissing en het recht herzien (en terugvorderen indien nodig) als er nieuwe factoren zijn die het betaalde bedrag beïnvloeden. Deze beslissing moet elke keer worden genomen door de Raad voor Maatschappelijke Welzijn of door een aangewezen orgaan.

➤ **DOELSTELLING:** Ervoor zorgen dat het recht op steun van de begunstigde wordt uitgevoerd.

6. Afsluiting van de steunaanvraag

De steunaanvraag wordt afgesloten wanneer de beslissing van het OCMW definitief is, met andere woorden wanneer de beroepstermijn van 3 maanden in verband met deze beslissing verstreken is.

Ter herinnering: het feit dat de aanvraag nog niet is afgesloten, betekent niet dat er geen nieuwe steunaanvraag kan worden ingediend. Als de persoon een nieuwe aanvraag indient terwijl de termijn om de beslissing te betwisten nog niet verstreken is, is het OCMW verplicht om de aanvraag te registreren (zie punt 1.6. Opeenvolgende aanvragen).

De administratieve afsluiting van de aanvraag betekent gewoon dat de aanvraag behandeld is door het OCMW en dat er een beslissing is genomen over deze aanvraag. Dit betekent niet dat de sociale opvolging stopt, zeker niet wanneer het OCMW een beslissing heeft genomen om permanente steun toe te kennen (leefloon, financiële steun, medische steun, enz.).

Het OCMW onderzoekt regelmatig, en minstens één keer per jaar, of de toekenningsvoorwaarden nog steeds vervuld zijn⁷⁸, en wanneer het OCMW kennis krijgt van nieuwe factoren die de situatie van de aanvrager beïnvloeden, herziet het zijn beslissing⁷⁹. Ter herinnering, in dit geval moet het OCMW de persoon informeren over zijn recht om gehoord te worden door het OCMW voordat de beslissing wordt genomen (cf. punt 3.1.).

⁷⁵ Art. 23, § 5 RMI-wet.

⁷⁶ Art. 30, § 1 en § 2 RMI-wet.

⁷⁷ Art. 39 KB RMI.

⁷⁸ Art. 22§1 derde lid RMI-wet

⁷⁹ Art. 22§1 LRMI-wet

